

VERSLAG ACTUALITEITENDEBAT GRONINGEN
Betreffende verkeerssituatie Eikenlaan en Eendrachtskade
aangevraagd door SP, 100% Groningen en Partij voor de Dieren

Datum: 4 oktober 2017
Plaats: nieuwe raadzaal
Tijd: 16.00 – 16.45 uur

Aanwezig: de heer **B.N. Benjamins (voorzitter, D66)**, de dames W. Paulusma (D66), P. Brouwer (GroenLinks), S.A. Koebrugge (VVD), K. Boogaard (PvdA), G. Chakor (GroenLinks), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), M.E. Woldhuis (100% Groningen), de heren J.H. Luhoff (D66), T. Rustebiel (D66), J.P. Dijk (SP), B. de Greef (SP), W.H. Koks (SP), J.P. Loopstra (PvdA), D.J. van der Meide (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), R. Bolle (CDA), R.F.M. Lamers (CDA), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), R.J. Lammers (Student en Stad), G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: de heer A.G.M. Dashorst (griffier), de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: de heren M.T. Gijsbertsen (GroenLinks) *bij rondvraag*, P.S. de Rook (D66)

Insprekers: mevrouw Popken (namens direct omwonenden), de heer Rijploeg (namens OV-consumentenplatform)

Verslag: de heer J. Bosma

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Stelt 100% Groningen in de gelegenheid een rondvraag te stellen over geothermie. De brief van Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) is geagendeerd voor de commissie B&V van 11 oktober 2017.
- Wijst op een voorstelling na afloop in het atrium van twee groepen die met sponsoring van de gemeente hebben meegedaan aan het WK Urban Dance.

Rondvraag

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Leest dat SodM stelt vanaf november 2016 kanttekeningen geplaatst te hebben, terwijl de wethouder het erop houdt nooit een signaal te hebben gehad tot 28 augustus 2017 toen SodM een gebrek aan expertise constateerde.
- Verzoekt voor het debat volgende week alle informatie te verstrekken, waaronder gespreksverslagen en bewijsstukken, waaruit blijkt dat de kritische toon inderdaad als een verrassing kwam.

Dhr. Koks (SP):

- Wijst op de onrust die mediaberichten deden ontstaan, bijvoorbeeld in Selwerd waar een breuk zou zitten met drukverschil tussen aardlagen. Hoe gaat het college de onrust bestrijden?
- Vraagt of Warmtestad en de wethouder tijdens de commissie vorige week niet op de hoogte waren van de kritiek van SodM op de kwaliteit van de organisatie en de financiële paragraaf.

Wethouder Gijsbertsen:

- Deelt met de SP dat de ontstane onrust buitengewoon ongelukkig is.
- Stelt de veiligheid van bewoners altijd op de eerste plaats. De gemeente gaat alleen boren wanneer er een TLS ligt die tot het stilzetten van boring leidt lang voordat sprake is van risico's.
- Benadrukt dat het beeld over de organisatie dat oprijst uit de brief van SodM niet overeenkomt met de perceptie van Warmtestad en haar aandeelhouders. Het beeld over wat gewisseld is in de gevoerde gesprekken verschilt ook.
- Is bezig alle feiten over het proces van de afgelopen jaren op een rij te zetten en zegt volledige inzage toe opdat de raad zelf een oordeel kan vormen over de gezette stappen.
- Neemt ook in het raadsvoorstel met scenario's dat deze maand volgt dit element mee in de discussie.
- Wil met de aandeelhouders constructief in gesprek komen met SodM en zal daarover met de raad communiceren. Het college is altijd transparant geweest richting raad en zal dat blijven.
- Zal niet via de media communiceren, maar constructief in gesprek blijven omdat het project een

- kans verdient.
- Meldt dat Warmtestad zelf vanmiddag een korte verklaring zal geven.

Actualiteitendebat

Dhr. Rijploeg (inspreker namens OV-consumentenplatform):

- Betreurt dat de verwachting van grote OV-vertragingen uit is gekomen. Veel mensen zijn gedupeerd en halen hun aansluitingen niet. Ook is het UMCG niet goed bereikbaar.
- Hekelt dat de duurzame vervoerssystemen van fiets en OV elkaar in de weg zitten.
- Brengt in herinnering dat is overgestapt van de sterstructuur naar een netwerk met meer dwarsverbindingen, zeker na het afblazen van de tram. Streek en stad werden verbonden, evenals wijken onderling. Hotspots als Zernike en UMCG moesten snel bereikbaar zijn.
- Stelt dat het verknoopte netwerk ertoe leidt dat vertraging op een punt grote gevolgen elders heeft.
- Vreest dat de elektrische bus niet genoeg tijd zal hebben om op te laden.
- Roept op snel te evalueren en een expertmeeting te houden om het netwerk te verbeteren en daadwerkelijk een duurzaam vervoerssysteem van de grond te krijgen. Wellicht is het beter bepaalde maatregelen terug te draaien.

Mw. Popken (inspreker namens direct omwonenden):

- Roept op geen lege bussen meer te laten rijden over de Eikenlaan om de druk te verminderen.
- Ziet ook een oplossing door bussen via de Ringweg en afslag Zernike te laten rijden.
- Is positief over verbreding van het fietspad. Voorheen gebeurden er wekelijks ongelukken.
- Had graag gezien dat de verlichting verduurzaamd was, eventueel met studenten van WIJS.
- Bepleit de proefperiode van twee maanden wel vol te maken, eventueel met extra tussentijdse maatregelen zoals meer controles en verkeersregelaars, om tot een goede afgewogen beslissing te kunnen komen.
- Verzekert dat de verkeersdruk op de Eikenlaan niet te vergelijken is met die van vorig jaar tijdens de werkzaamheden aan de Noordelijke Ringweg.

Dhr. Koks (SP):

- Citeert uitgebreid de voorzitter van de OR van Qbuzz, die rept over een verkeersinfarct en lange bussen die de vaststaande Eikenlaan opdraaiend het verkeer blokkeren. De bewuste fietskruising trekt zelfs ramptoeristen.
- Leest gelijksoortige bewoordingen in de brief van het OV-consumentenplatform. Bewonersorganisaties in Selwerd, Paddepoel en de Tuinwijk zijn ook eenduidig en roepen op tot maatregelen om op korte termijn de leefbaarheid te vergroten.
- Wijst erop dat de uitrit van de parkeergarage aan de Westerhaven problematisch zal blijven.
- Noemt het zonneklaar dat de fietsvoorrang bij de Eikenlaan leidt tot vertraging, geluidsoverlast, lawaai, luchtverontreiniging en verkeersonveiligheid, zeker als het straks vroeg donker is.
- Benadrukt dat ook tussen spitsmomenten door fietsers in golven oversteken.
- Kent niemand die durft te beweren dat de situatie houdbaar is. Monitoring afwachten is zinloos omdat de uitkomst al duidelijk is. Het is tijd voor het terugdraaien van de voorrangssituatie.
- Herhaalt het pleidooi voor een fietstunnel niet.
- Pleit ervoor de hele Eikenlaan goed onder de loep te nemen.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Is er niet op tegen dat meer auto's de ring zijn gaan nemen, maar gaat het wel te ver om voor dit doel fietsers aan gevaren bloot te stellen op de Eikenlaan.
- Neemt de commotie over de twee kruispunten serieus, er zijn al ongelukken en veel bijna-ongelukken gebeurt. De situaties voelen onveilig.
- Vindt het onverantwoord vier weken op de monitor te wachten en roept op nu al maatregelen te nemen om de doorstroming en veiligheid van de Eikenlaan te verbeteren.
- Wijst erop dat auto's stilstaan op zebrapaden, slecht zicht hebben door de heg en eikenboom en extra snelheid maken wanneer het rustig is. Dodelijke ongelukken moeten voorkomen worden.
- Is benieuwd welke scenario's het college achter de hand heeft nu het niet goed uitpakt.
- Wil nu al nadenken over een tunnel.
- Vraagt of het college het beeld herkent dat de Eendrachtskade verwarrend en onduidelijk is.
- Benadrukt dat de functies van kruispunten en OV-aders niet onderschat moeten worden.

- Verzoekt de wethouder te reageren op de vragen uit de brief van het OV-consumentenplatform.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Is groot voorstander van herinrichting van de A-weg met ruimte voor voetgangers en het voorrang geven aan fietsers op bepaalde plekken, maar vraagt zich af of de gemeente niet doorslaat.
- Stelt dat veel instanties vooraf waarschuwden over de Eikenlaan en droeg zelf een alternatief aan.
- Wijst op een aantal knelpunten: langere reistijden, onduidelijkheden, vervallen haltes, gemiste aansluitingen, extra pendelbussen, meer kosten en uitgelopen diensten.
- Merkt op dat de vertragings bij de Eikenlaan veel langer zijn dan voorspeld werd. Ook rond de Westerhaven loopt het de spuigaten uit.

Dhr. Blom (VVD):

- Deelt de zorgen, met name over de Eikenlaan, en uitte deze ook al eerder.
- Wijst op de bezwaren van de hulpdiensten die zich zorgen maken over doorstroming.
- Houdt zich aan de afspraak om per 1 november 2017 te evalueren. Het debat komt te vroeg.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Pleitte in november 2016 al voor alternatieve plannen van bewoners voor de Eikenlaan en sprak zorgen uit over de doorstroming, met name voor hulpdiensten.
- Verbaast zich wel over de aanvragers van het debat. Stadspartij pleitte vorig jaar als enige voor verandering en stelde onlangs schriftelijke vragen. Is er al een tipje van de sluier op te lichten?
- Heeft de indruk dat verkeerslichten en belijning de situatie bij de Eendrachtsskade al wat duidelijker hebben gemaakt. De uitrit van de parkeergarage blijft hinderlijk voor OV.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Was tegen de voorrangssituatie bij de Eikenlaan, maar wil de evaluatie afwachten. Een verkeerssysteem heeft gewenningstijd nodig om er echt wat over te kunnen zeggen.
- Vraagt of het college in gaat grijpen wanneer het nog niet goed verloopt na twee maanden.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Denkt dat de 18.000 fietsers die dagelijks oversteken er enorm op vooruit zijn gegaan.
- Roept op vooral in de avonduren wanneer het rustig is de veiligheid te verbeteren.
- Wenst ook dat de bussen niet te veel lijden door de voorrang op de Eikenlaan. Zijn er op korte termijn aanpassingen mogelijk van dienstregelingen en OV-routes die zouden kunnen helpen?
- Is benieuwd of het college ideeën heeft om sluipverkeer tegen te gaan. Het is ook voor de evaluatie al mogelijk om via voorlichting alternatieve routes onder de aandacht te brengen.
- Vindt het logisch de twee maanden af te wachten. Dit zijn bouwstenen voor het vervolg.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Wijst de SP erop dat niet iedereen tegen de voorrangssituatie Eikenlaan is, getuige de inspreker.
- Stemde tegen omdraaiing van voorrang op de Eikenlaan, omdat het de veiligheid onvoldoende zou verbeteren en omdat niet genoeg onderzoek was gedaan naar effecten op doorstroming en OV.
- Hoort negatieve en positieve geluiden en wil de afgesproken snelle evaluatie na twee maanden afwachten om in debat te gaan en het experiment goed te kunnen beoordelen.
- Wil kijken naar meer alternatieve fietsroutes, bijvoorbeeld via het Sleedoornpad en de Dierenriemstraat, om te komen tot meer spreiding.
- Begrijpt niet waarom nu een debat gevoerd moet worden over de Eeldersingel, terwijl de inrichting nog niet gereed is. De verkeerslichten zijn pas vorige week geïnstalleerd.

Dhr. Lammers (Student en Stad):

- Sluit in grote lijnen aan bij GroenLinks.
- Hoort dat sommigen dodelijke ongelukken vrezen, terwijl andere fietsers zich juist veiliger voelen omdat ze zich niet tussen de auto's hoeven te gooien.
- Had liever de evaluatie afgewacht, maar is benieuwd of al objectief iets te zeggen is over de veiligheid bij de Eikenlaanoversteek.

Dhr. Rustebiel (D66):

- Wijst erop dat de Eikenlaan altijd al druk was. Dat komt niet alleen door deze oversteek.
- Wil de evaluatie betrekken bij de bredere discussie over het vervoerssysteem in december.

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Was en is voorstander van het experiment en hecht eraan hoe veiligheid en bereikbaarheid zich ontwikkelen. Het is beter de evaluatie af te wachten om dat te beoordelen.

- Vraagt zich af of de fietser het probleem is of de auto, die de Eikenlaan gebruikt als binnenring.
- Opperde eerder de aansluiting op de Ringweg bij de Iepenlaan te verbeteren om de Eikenlaan te ontlasten.

Wethouder De Rook:

- Verwacht dat de sinds vrijdag ingeregelde verkeerslichten de doorstroming bij de Eeldersingel substantieel zullen verbeteren. Ze maakten ook onderdeel uit van de berekeningen.
- Verwacht niet dat daar aanvullende maatregelen nodig zijn. Het is te vroeg om de resultaten te beoordelen nu de werkzaamheden net zijn afgerond.
- Wijst erop dat al jarenlang geklaagd wordt over de verkeersveiligheid van de Eikenlaan. De gemeente zoekt juist naar manieren om dit te verbeteren.
- Benadrukt dat op weinig plekken in de wereld 18.000 fietsers en 12.000 auto's elkaar kruisen. Eerdere onderzoeken en oplossingen zijn dus niet voorhanden.
- Neemt twee maanden de tijd om te kijken hoe de oversteek functioneert. Gewenning is nodig. Bij veranderingen zijn verkeersgebruikers aanvankelijk in de war. Daarnaast levert een extern bureau een monitor, zodat het debat meer is dan een uitwisseling van ervaringen en er gedeelde feiten zijn.
- Noemt de stelling dat niemand positief is feitelijk onjuist, getuige de inspreker. Het omgekeerde is ook niet het geval. De meningen zijn verdeeld.
- Ziet dat vroeger en nu belangentegenstellingen speelden. Nu hebben bussen vertraging, voorheen stonden er rijen tot wel honderd fietsers te wachten.
- Nam verschillende maatregelen om de veiligheid te verbeteren, zoals het snoeien van de heg en het bijplaatsen van borden. Lichten zijn vervangen en verkeersregelaars kregen andere instructies. Camera's monitoren de situatie. Het college werkt hier dagelijks aan, maar wil niet de hele verkeerssituatie veranderen omdat de gewenning dan weer opnieuw moet beginnen.
- Ziet problemen met aansluitingen iets afnemen en werkt met panels en een maatregelenpakket aan het verbeteren van de doorstroming. Ook Qbuzz is betrokken bij het maatregelenpakket.
- Zal bij de evaluatie uitdrukkelijk ingaan op alle genoemde aspecten, ook wat betreft dienstregeling, hulpdiensten en bewonersorganisaties.
- Zal na de evaluatie hoe dan ook aanpassingen doen, ook als de voorrang zo blijft, om de situatie te bestendigen. Te denken valt aan verhoging van drempels om de snelheid terug te brengen.
- Komt in december terug met een aantal opties om de Eikenlaan op lange termijn te ontlasten door auto-intensiteit te verminderen en doorstroming te bevorderen. Ook zonder oversteek is het een ontzettend drukke weg.
- Kan zich voorstellen alternatieve routes via Groningen Bereikbaar onder de aandacht te brengen. Navigatiesystemen geven automatisch al snelste routes aan.
- Komt ook met een nieuwe OV-visie om de stad op lange termijn toegankelijk te houden.
- Zou het toejuichen de evaluatie van de oversteek gelijktijdig te behandelen met opties om de Eikenlaan op langere termijn te ontlasten.

De voorzitter:

- Stelt de Stadspartij voor eventueel resterende vragen mee te nemen in de evaluatiebespreking in plaats van de schriftelijke vragen conform de normale procedure af te handelen.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Gaat daarmee akkoord.

De voorzitter sluit het actualiteitendebat onder dankzegging om 16.45 uur.